

COL·LECTIU BRONCA

(Bronquis Cabrejats)

1. Per flipar

Colon, el detergent que neteja més blanc

Ha arribat a les mans del Col·lectiu BRONCA un pergami de finals del segle XVII, que mai s'ha volgut fer públic. Sembla que l'autor va ser fra Bartolomé de las Casas, un defensor dels drets de la població índia d'Amèrica. Veureu com la informació que dóna ens obliga a redescobrir la història:

La veritat és que Colon no era un home, sinó un potent detergent: cap altre netejava i deixava tan blanc com aquell.

Per això, a finals del segle XV, Colon va ser escollit per fer a les Amèriques una gran neteja, però no de roba, sinó de persones. La població índia d'aquelles terres era molt morena i, aleshores, només es volien pells ben blanques (per això calia un detergent blanquejador).

S'inicià al segle XVI una de les pitjors neteges ètniques de tota la història: la de les comunitats índies d'aquell continent. Les dones i els homes asteques, inques, quítxues, maies... arran de la invasió d'Europa, moririen (parlem de centenars de milers) en lluites o per malalties encomanades pels invasors. Altres, acabarien fent d'esclaus o s'haurien d'amagar a zones de muntanya o selva.

Els déus de les comunitats indígenes d'Amèrica van voler venjar-se. L'encarregat tampoc seria una persona. Igual que Colon, es tractaria d'un producte: la nicotiana tabacum. Si Colon netejava perquè les persones fossin més blanques, aquesta planta –el tabac– seria l'encarregada d'ennegrir els invasors. Però no per fora, sinó per dins.

Aquesta guerra peculiar segueix actualment en un empat. D'una banda, la cultura occidental segueix sent la responsable que les poblacions índies vagin desapareixent (a l'Amazònia, a les selves del Perú, a Chiapas...). D'altra banda, la nicotiana tabacum és la responsable de la primera causa de mort evitable del món occidental: el tabaquisme.

Al text han sortit moltes coses: escriuiu quines són les dues idees més importants. Després, inventeu-vos un final en què els dos bàndols guanyin (en comptes de perdre). La millor guerra és la pau (imagineu que es declara una guerra i que no hi va ningú).

1. Dibuixet

L'striptease (tarara, tararaaa...)

Filtre

Distintiu de les dues races de tabac (el ros i el negre) que filtra part de les substàncies nocives. És molt perjudicial per al medi ambient, ja que el tipus de premsat fa que no sigui biodegradable.

Tabac

Fulla de la planta seca que també serveix al Nord per explotar països empobrits (aquests són els productors). La seva combustió fa entrar als pulmons molts rotllos químics irritants, verinosos, cancerígens i tòxics.

Paper

Tan perjudicial per a la salut com el propi tabac. El paper és un invent pensat per escriure.

Potिंगues

Agrupa tots els additius que hi posen per augmentar el potencial addictiu, per intentar amagar el mal gust i perquè es consumeixi sol.

N'hi ha moltíssimes. Una és l'amoniac (sí, sí, allò que es fa servir per desinfectar el vàter).

Fum

No és el triple fum del 25 de desembre ni el de la carn a la brasa.

És un que envelleix la cara i fa que la roba faci aquella olor... També és el responsable que els pulmons innocents (teus, de qui treballa en un bar, de qui està creixent dins la panxa d'una dona) fumin sense fumar.

I empitjora el gust dels petons (llàstima!).

Quan compres un producte per menjar o beure, és obligatori que inclogui la llista dels elements que conté. En el tabac no. Escriu en dues línies per què creus que no és obligatori que posin totes les substàncies que hi afegeixen les companyies tabaqueres. Per què amaguen el que porten els cigarros?

1. Gimnàstica culinària

Pulmons socarrimats amb salsa de quitrà i aroma de CO_2

Ingredients:

- 1 cigarro
- 1 encenedor o 2 llums (el primer sempre falla)
- 1 tetina de biberó
- 1 ampolla d'aigua de plàstic plena
- 1 recipient per recollir l'aigua
- cotó fluix

Preparació del plat:

1. Traieu una mica d'aigua de l'ampolla i introduïu el cotó fluix al coll (a la part estreta).
2. Col·loqueu la tetina on hi ha la rosca, mirant cap amunt i amb el filtre del cigarro ficat al forat de la tetina. Cal que quedi hermètic.
3. Poseu l'ampolla dreta un cop preparada dins del recipient (on anirà caient l'aigua de l'ampolla).
4. Enceneu el cigarro i feu alhora un forat a la base de l'ampolla perquè vagi caient l'aigua.
5. Deixeu que es vagi cuinant a foc lent.

Postres:

Assortit d'imaginacions (imagineu-vos que la tetina és la vostra boca, el fum està dins del vostre cos i els vostres pulmons es queden com el cotó fluix).

Tertúlia i cafè:

Comenteu l'àpat amb la resta de comensals de l'aula. Perdó, de la taula.

1. I vosaltres què faríeu?

¿QUÉ HAGO?

No sap què fer. Què li recomanaríeu?
Vosaltres què faríeu si us hi trobéssiu?

2. Per flipar

«Algunes autoritats adverteixen que el tabac millora seriosament la seva economia»

Com és que durant anys s'ha promocionat el consum de tabac i s'ha relacionat amb l'èxit? Si una tia fumava... "sóc més enrotllada"... Si un paio fumava... "sóc més home"... Però qui s'encarregava de fer-ho?

Per què l'Estat ha trigat tant a frenar el nombre de persones que s'hi enganxaven? Per què en la lluita contra les drogues gairebé no es parla de les substàncies legals?

El Col·lectiu BRONCA pensa que en això del tabac hi ha marro. Tots els paquets tenen un adhesiu de color blau. Són els impostos que es paguen a l'Estat. Són diners que viatgen de la butxaca de qui fuma al Banc d'Espanya. Les mateixes autoritats que informen dels perills per a la salut del tabac, guanyen molts diners venent-lo.

És casualitat que el control del tabac estigui monopolitzat per l'Estat? Si hi ha narcodòlars o petrodòlars, aquests són canceruos.

Si acabes fumant, pagaràs cada dia molts impostos. Cada dia. Diuen que el preu del tabac pujarà molt més. Més impostos? Cada dia.

Les afirmacions següents són les que ens volen fer creure. Corregiu-les i poseu-hi al costat la veritat. Seguiu l'exemple de la primera:

1. A l'Estat no li interessa que fumem.

LA VERITAT ÉS: D'una banda no, perquè gastarà molts diners en tractaments. Però també li interessa perquè guanya molts diners venent-lo.

2. El tabac és legal perquè no és gaire nociu.

3. Si un noi fuma, sembla més gran.

4. El preu d'un paquet de cigarros és només el del cost del producte.

2. Dibuixet

Anatomia d'una noia fumadora

Cervell

Ocupat pensant "Falten 1h 47' per poder fumar" en lloc de "Ell ha de saber que sóc la noia que està buscant"

Cara

La pell més seca. Encara que no tingui acne, necessita crema.

Nas

Ple de mocs. Buit d'olfacte.

Boca

Orelles

Cansades de sentir "No me eches el humo"; "Però què guanyes fumant, tia?"; "¿Tienes un piti?" o "Fas olor de tabac".

Moneder

Cor

Batega més ràpid pel monòxid de carboni. Si s'enamora, pot tenir risc de sobredosi!!

Pulmons

Cames

Tenen músculs per ballar, però estan empenyades amb la sang perquè no porta prou combustible per moure-les com cal. Els falta oxigen!!

Dits

Peus

Bambes marca Délmér Delba (Del Mercadillo Del Barrio). El tabac és car i no hi ha diners per comprar-ne unes de guapes. El que està molt bé és que no siguin Nike ni Adidas, perquè exploten treballadors de països empobrits.

No hem pogut acabar el dibuix.
Ompliu vosaltres els espais en blanc?

2. Gimnàstica polèmica

Silenci, comença la discussió

Heu de fer dos grups per fer un debat i arribar a una conclusió final.

Qui estigui en el GRUP 1 representarà les companyies tabaqueres i haurà de defensar la conveniència que tothom fumi on li roti.

Qui estigui en el GRUP 2 representarà les persones responsables d'algunes organitzacions que han definit espais sense fum (recordeu que on hi ha fum de tabac, tothom fuma una mica).

GRUP 1

Qui fumi, ha de poder fer-ho estigui on estigui.

Arguments:

- Cadascú és lliure de fumar on vulgui, no es pot coartar la llibertat de ningú.
- Si fumar és una addicció, s'ha d'entendre la necessitat de fer-ho a tot arreu.
- Fumar en un lloc tancat no molesta tant com diuen. A més, no permetre-ho és una posició rígida i molt poc tolerant.

Després de defensar els diferents arguments, mireu d'arribar a un acord. Si no ho aconseguiu, ajunteu-vos una altra vegada tot el grup i feu una votació final. Es tracta de decidir si està bé que hi hagi espais on no es pugui fumar, o no.

Feu servir els arguments que hi ha i altres nous que us inventeu:

GRUP 2

A certs llocs, fumar ha d'estar prohibit (metro, televisió, IES, hospitals, etc.)

Arguments:

- Si en els programes de televisió o en un IES es fuma, s'està donant un mal exemple.
- Als espais tancats amb molta gent, com el cinema o el metro, s'ha de tenir un aire net.
- A les dones embarassades, les persones amb problemes respiratoris o als infants, el fum els afecta especialment.

2. I vosaltres què faríeu?

LA PENYA AQUESTA DE L'INSTI MOLA.

QUIN ZIPPO MÉS GUAPO.

TINC COL·LEGUES DE SEGON QUE JA FUMEN.

DEU TENIR LA SEVA TÈCNICA

PILLA UN QUE T'ENGENYO A EMPASSAR-TE EL FUM.

No sap què fer. Què li recomanaríeu?
Vosaltres què faríeu si us hi trobéssiu?

QUÈ FAIG?

3. Per flipar

No pensis... Deixa't portar... Compra...

Ja sabeu, els joves som el futur... I les multinacionals tabaqueres ho saben. Es volen assegurar el seu futur a costa del nostre, la salut dels seus comptes corrents a costa de la nostra. La publicitat és la seva arma més poderosa. Tenen cervells que treballen dia i nit perquè nosaltres –sense adonar-nos-en– fem el que ens diuen. Aquest és el resultat de les investigacions que el Col·lectiu BRONCA hem fet:

Es limita cert tipus de publicitat per què no comencem a fumar?

Les multinacionals inventen el que sigui. Fan campanyes clarament adreçades a nenes i nens o fan fumar a actrius o actors de pel·lícules taquilleres o anuncien les seves marques en tanques publicitàries d'esports (qui fa esport fuma?).

El tabac casca i és hiperaddictiu?

Com que no interessava que se sabés, han estat molts anys amagant estudis que demostraven la relació entre el tabac i el càncer. Van incrementar d'amagat els nivells de nicotina. Només calia aconseguir que els joves comencéssim a fumar. Una vegada enganxats, necessàriament n'han de consumir. La venda està assegurada. La clientela? També.

La solidaritat és una actitud més que lloable?

Ens volen fer creure que si decidim fumar serem persones més solidàries, perquè una part dels beneficis la donen a una ONG. Si donéssim els diners directament, ajudaríem molt més i ens estalviaríem mals de cap.

Als països del Nord es posa fre a la indústria del tabac?

Doncs va cap als països empobrits, cap al Sud. Ara són la seva diana, perquè no tenen força suficient per controlar o resistir les seves pressions. A l'Àfrica -on el 45% dels seus 500 milions d'habitants són joves- les persones fumadores s'han duplicat en només 10 anys. Sabies que les multinacionals tripliquen als països desfavorits la quantitat de nicotina per cigarro? És la millor manera d'assegurar-ne la dependència (i el negoci).

L'única manera de contrarestar la publicitat és prendre una posició crítica. Recolliu anuncis o publicitat de tabac –en totes les formes que hi ha- i analitzeu-la:

A qui va adreçada?
Quina moto ven?
Quins mitjans fa servir?

3. Sondeig

Motius perquè fumen

No tens altres preguntes?	20%	
La veritat és que no ho sé.	15%	
No m'ho he plantejat.	30%	
Pensava que... En què pensava?	35%	

Motius perquè no fumen

Un càncer no és el somni de la meua vida.	5%	
Perquè... ecs!	15%	
No mola dependre de res.	25%	
Tinc poca pasta; l'haig de malgastar?	35%	
M'ofega veure com s'ofega qui fuma.	20%	

Feu un sondeig a l'aula relacionat amb el tabac. Una vegada realitzat, cal que calculeu els percentatges i feu les gràfiques corresponents.

3. Gimnàstica Europeïsta

3,50 € al dia...? Buf...

Tens alguna col·lega que fumi 5 o 10 cigarros cada dia? D'aquí a un temps passarà al paquet (si et diu que no, no te la creguis). En un mes s'haurà gastat uns 100 €. Però cal afegir més despeses:

- Els pulmicracks (unitats de pulmó que es jubilen)
- 1 € de l'encenedor
- 1 € d'un altre encenedor. El primer se'l va deixar a... On...?

La despesa augmentarà fins a arribar a 2, 3 o 4 € al dia. El més curiós de la història és que haurà estat molt temps lluitant a casa per tenir diners per a ella, però és tan poc lliure com abans: de dependre dels pares passarà a dependre del tabac. Encara que no se n'adoni, comprar tabac no és un elecció, és una necessitat.

I tu? Què pots fer amb la mateixa pasta que es gasta una amiga o un amic que fumi? Pensa 10 històries per gastar-te 100 €. Recorda que sempre pots estalviar o donar-los a una ONG que treballi per a persones que ho estan passant molt pitjor que nosaltres.

1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.

3. I vosaltres què faríeu?

AQUESTA TARDA ANEM A LA DISCO.

Què faig?

No sap què fer. Què li recomanaríeu?
Vosaltres què faríeu si us hi trobéssiu?

4. Per flipar

Vivo sin vivir en mí y muero porque no muero

No em ratllis. És la resposta segura que rebràs si li dius a algú que si comença a fumar de tant en tant, acabarà fumant un paquet. O li dius que es guanyen molt punts per pillar malalties. Per exemple, càncer de compte corrent, de pulmons, de boca, de laringe, de faringe, d'esòfag... O li dius que es tenen quadres d'ansietat (nervis que agafen quan es queden sense tabac) o de culpabilitat (si no m'hagués deixat portar)...

Ja veus que s'han d'aplicar tècniques diferents per ajudar la gent a no fumar o a deixar de fer-ho. Posa atenció en el que diem el Col·lectiu BRONCA, és un exemple d'estratègia original:

Diuen que ser gran és un pal. Què dius, al contrari!!

La teva vida ha estat, és i serà així:

- *Pixar, cagar i poc més: més de 2 anys.*
- *Estudiar: més de 14 anys.*
- *Buscar una feina que no sigui gaire precària: més de 2 anys.*
- *Treballar: més de 35 anys.*

Treballaràs... però quan tornis de la feina estaràs cansat o cansada. I a sopar. I a dormir. El cap de setmana el perdràs fent cues a les carreteres...

Però arribarà el millor moment de la teva vida: la jubilació. Avantatges? No pagues el metro ni l'autobús, tens molt temps per fer el que vulguis, cobres sense fer res...

I pots trobar l'amor de teva vida al casal de gent gran. Et mira. Tu també. Flipa l'altre, flipes tu.

Tens reservada amb ella o amb ell un viatge gratuït a Benidorm quan no hi ha turistes...

Moriràs llavors pel tabac?

Es calcula que qui fuma un paquet al dia pot viure set anys menys. Està molt bé que et preocupis per tu, però també pots preocupar-te pels teus pares o per amics o amigues que fumen.

Escriu en tres línies alguna idea original per ajudar-los a plantejar-se la conveniència de deixar-ho. Recorda que és una addicció molt forta; sigues respectuós o respectuosa.

4. Test

Pots acabar fumant?

Descobreix si tens riscos per acabar omplint els teus pulmons de fum:

1. Quan estàs a classe no pots parar de mossegar el boli. I, quan no en tens, ho pagues amb les ungles... V
F
2. T'agrada fer-te mal. Tens enveja de les sectes que es cremen tots junts. Viuries dins la xemeneia d'una central nuclear... V
F
3. L'únic esport que fas és mirar el futbol a la tele. I, a més, et canses. Portes el xandall només per comprar a l'hipermercat (i amb sabates negres...) V
F
4. Et creus tot el que diu la publicitat. Si et compres un cotxe, t'apareix un home o una dona d'insomni. Si fumes sembles més gran, més guai, més interessant, més fort... V
F

Solució: cada V val 1 punt.

0 - 1 PUNTS

No sembles una persona a qui li agradi el rotllo de fumar, ni que et deixis influir pels misteris del tabac. Mantindràs aquesta posició?

2 - 3 PUNTS

Estàs al límit. No saps per on tirar-hi. Informa-te'n i valora què hi guanyes -o perds-, aliant-te amb el tabac. Val la pena?

4 PUNTS

Vigila perquè pots acabar malament. Relaxa't... Pensa que els interessos comercials et van al darrere. Vols deixar-te portar?

4. Gimnàstica preventiva (i inventiva)

S'obre la campanya electoral

A les properes eleccions només hi ha dos bàndols: el de qui fa campanyes perquè augmenti el desig de fumar (empreses tabaqueres) i el de qui fa campanyes per informar sobre els riscos que comporta.

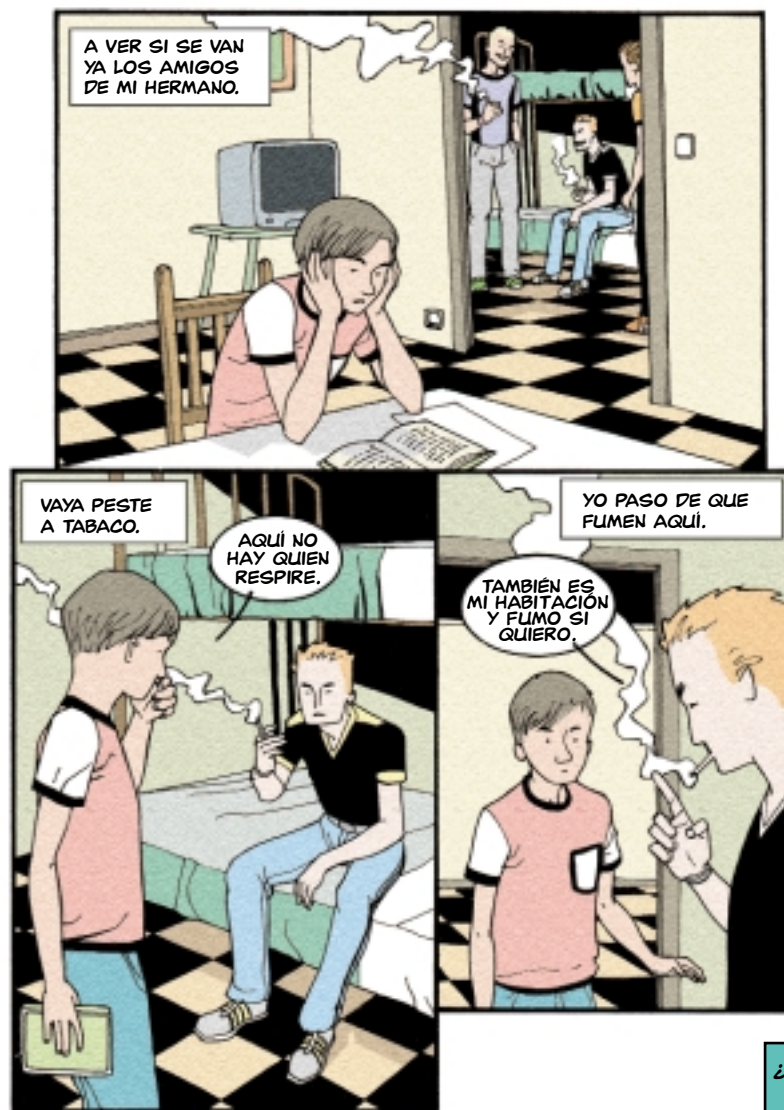
És clar que qui té els diners són les multinacionals, que fan els súpers i milionaris anuncis de tabac. Però la imaginació i les persones del carrer podem tenir més força que els cancreusos.

La campanya electoral ha arribat al teu grup de la classe. Les multinacionals ja han parlat i han ensenyat les seves armes. Sabeu que hi ha persones que votaran TABAC, NO i altres que posaran la papereta a les urnes de TABAC, SÍ.

Però abans que ho facin, falta fer la vostra campanya antitabac. Tothom està esperant a veure què feu, què dieu...

Penseu i feu una campanya preventiva perquè no es comenci a fumar o perquè es deixi. Ha de ser enrotllada i ha de fer servir el vostre llenguatge (els eslògans fets per gent adulta no serveixen perquè no entenen què és ser jove). Heu de fer un cartell atractiu i un anunci impactant, amb un lema trencador.

4. I vosaltres què faríeu?

No sap què fer. Què li recomanaríeu? Vosaltres què faríeu si us hi trobéssiu?

DL:

COL·LECTIU
BRONCA

Col·labora:

Il·lustracions
i Disseny:

